

Vol de pista El desè aniversari de l'Escola de Circ Rogelio Rivel coincideix amb la publicació de les actes de dues importants jornades europees de formació

Jordi Jané

Coratge i voluntat

Al seu *Quadern de Teatre* del passat 23 de març, Jordi Coca advocava per encarar decididament dues assignatures pendents del nostre sector teatral: les publicacions i la reflexió teòrica. Estic totalment d'acord amb Coca, però he de constatar que, en molts aspectes, el nostre sector circense va molt per darrere del teatral. La voluntariosa revista trimestral *Zirkòlika*, que aquesta primavera fa quatre anys (per molts més!), és l'única publicació circense catalana i representa l'únic espai en suport paper on s'elabora una mínima teoria. Però la distància entre circ i teatre és encara més punyent en l'àmbit de la formació. Els ensenyaments que a diversos nivells fan alguns centres que convergeixen en l'Escola de Circ Rogelio Rivel (ERR) disten molt de la formació teòrica i pràctica que l'Institut del Teatre (i la munió d'escoles que el complementen o li fan d'alternativa) garanteix als seus alumnes de teatre i dansa. A Catalunya, com a la resta de l'Estat, la formació circense depèn només del coratge, la voluntat i la major o menor preparació dels docents. No està regulada, ni tan sols estructurada acadèmicament. És sens dubte l'eix més urgent del Pla Integral de Circ i, paradoxalment, el que va més endarrerit.

Aquest passat cap de setmana, l'Escola Rogelio Rivel ha celebrat els seus primers deu anys (per molts més, també): s'hi han aplaudit pistes obertes, cercaviles, tallers i un cabaret de circ amb alumnes i exalumnes (als quals els exigus dos cursos que ara per ara pot oferir aquesta única escola preparatòria catalana obliguen a complementar la formació en escoles europees o quebequeses). Per començar a pal·liar aquest gran deficit, el novembre del

2007 l'Associació de Professionals de Catalunya (APCC), l'Ateneu Popular de Nou Barris i la mateixa ERR van organitzar les primeres Jornades sobre Formació de Circ, de les quals la setmana passada es van publicar les *Actes*, que complementen l'*Estudi sobre la formació circense a Catalunya* presentat per l'APCC el gener del 2008 (tots dos documents consultables a www.apcc.cat, Estudis i normatives). ■

La formació és l'eix més urgent del Pla Integral de Circ i el que va més endarrerit

Un dia de classe a la carpa de l'Escola de Circ Rogelio Rivel, que acaba de celebrar els seus primers deu anys ■ MANEL SALA 'ULLS'

Una aventura europea

Les primeres Jornades sobre Formació van reunir un centenar llarg de professionals i set experts internacionals en formació circense (el quebequès Jan-Rok Achard, l'italià Raffaele de Ritis, el belga Philippe Haenen, el francès Henri Guichard, la catalana instal·lada a França Roser Segura, el nord-americà instal·lat a Madrid Donald B. Lehn i la catalana Teresa Celis, moderats per Marcel·lí Puig i qui signa aquesta pàgina). Partint dels documents elaborats pels professionals catalans d'ençà del 1998, l'objectiu de les jornades era debatre sobre el model i el mapa formatiu més adequats a la nostra realitat social i cultural. S'hi van exposar els aspectes conceptuals, ètics, filosòfics i de gestió de pràcticament tots els models de formació existents (europeus, americans, asiàtics i dels països de l'Est), s'hi van resseguir aspectes claus dels diferents nivells d'ensenyament (de la iniciació a la formació de formadors), s'hi van analitzar les relacions entre escola i mercat artístic, i hi van aflorar temes cabdals com la possible di-

Jan-Rok Achard durant la conferència inaugural ■ MANEL SALA 'ULLS'

cotomia creador/intèrpret i l'imprescindible equilibri entre el suport econòmic institucional i la independència de les escoles a l'hora de definir missió, valors, objectius i gestió.

També la setmana passada es van publicar les actes del seminari europeu Fresh Circus per al desenvolupament del circ contemporani celebrat a París el setembre passat (www.circostrada.org/plugins/fckeditor/userfiles/file/FreshCircus/FreshCircusFR.pdf). Aquest seminari va aprofundir en sis grans àmbits: creativitat

i innovació, diversitat i diàleg cultural, producció i difusió, reglamentació de carpes, accés a la informació i, naturalment, formació. En aquest àmbit, a grans trets les conclusions del seminari Fresh Circus són pràcticament idèntiques a les de les jornades catalanes: la qualitat de la formació és el millor atot per a la inserció professional, cal acostar les escoles al mercat de treball sense doblegar-se als seus dictats, hi ha tantes carreres potencials com artistes de circ, cal no trencar amb la tradició, cal potenciar la formació dels formadors, etcètera, etcètera. En tots aquests aspectes, la Federació Europea d'Escoles de Circ (FEDEC, de la qual l'ERR forma part d'ençà del 2004) té com a objectiu desenvolupar mecanismes de concertació i d'harmonització a escala europea. El procés està en marxa i això vol dir, ras i curt, que la Taula Mixta de Formació que en aquests moments malalteja als despatxos del departament de Cultura tot esperant el Consell de les Arts no té cap motiu per agonitzar. Cal aplicar-li oxigen, que és tard i vol ploure. ■

